

08.24 BARBA AB

blandade uppgifter

BARBA AB har anskaffat maskiner enligt tabellen, samtidigt som vissa försäljningar, förbättringar, nedskrivningar och återförda nedskrivningar har genomförts. Detta framgår av informationen nedan, där händelserna under respektive år anges.

År	Maskin	Anskaffningsvärde	Nyttjandeperiod	Utrymme för anteckningar
20X5				
20X4	G	1 200 000	7	
20X4	F	900 000	7	
20X3	E	1 100 000	6	
20X2	D	1 000 000	8	
20X2	C	800 000	8	
20X1	B	400 000	10	
20X1	A	600 000	10	

För maskinerna gäller följande:

20X3

Maskin **A** byggs om för att få ökad kapacitet. Ombyggnadens kostar 250 000 (*inkl moms*) och den betraktas som värdehöjande. Maskinens nyttjandeperiod påverkas dock inte av detta.

Maskin **B** säljs för 360 000 (*inkl moms*).

Maskin **E**, som anskaffas detta år, har restvärdet 200 000.

20X4

Maskin **C** havererar i början av året och skrivs då ned med 300 000.

20X5

En ny maskin (**H**) anskaffas för 1 250 000 (*inkl moms*) och dess nyttjandeperiod beräknas till 8 år.

Maskinen **Cs** haveri var inte så omfattande som man trodde förra året och 100 000 av det nedskrivna beloppet återförs. Återföringen sker i början av året.

Maskin **D** säljs för 700 000 (*inkl moms*).

Utöver dessa maskinanskaffningar köpte företaget en fastighet år 20X1. Priset var 1 000 000 (*exkl. moms*) och den beräknade nyttjandeperioden 25 år. Priset avsåg till lika delar mark och byggnader. Fastighetens läge och användbarhet i andra verksamheter medförde en mycket kraftig (*bestående*) värdestegring. Fastigheten skrevs därför upp år 20X3 men då enbart marken. Uppskrivningsbeloppet var 500 000. Därefter, år 20X4, skrevs även byggnaderna upp med 500 000. Trots att byggnadens nyttjandeperiod vid uppskrivningstillfället var något kortare än de 25 år som man lade fast vid anskaffningstillfället så använder man fortsättningsvis samma procentsats som tidigare för byggnadernas avskrivning.

Använd de konton som finns på nästa sida och kontera den anläggningsredovisning som gäller för år 20X5. Lägg in lämpliga IB-värden för 20X5 och kontera sedan enligt informationen ovan. Alla köp och försäljningar sker kontant över bankgiro och du ska redovisa moms i de uppgifter där priser anges inkl. moms. *Det är inte säkert att du ska använda alla angivna konton och det heller inte säkert att alla konton som behövs finns med i uppställningen!*

08.24 BARBA AB *fortsättning*

blandade uppgifter

LÖSNING

Tabell 1 Förändring på kontot Maskiner / Inventarier

År	Maskin	Anskaffningsvärde	Nyttjandeperiod	20X1	20X2	20X3	20X4	20X5	Total
20X5	H	1 000 000	8					1 000 000	1 000 000
20X4	G	1 200 000	7				1 200 000		1 200 000
20X4	F	900 000	7				900 000		900 000
20X3	E	1 100 000	6			1 100 000			1 100 000
20X2	D	1 000 000	8		1 000 000			-1 000 000	0
20X2	C	800 000	8		800 000		-300 000	100 000	600 000
20X1	B	400 000	10	400 000		-400 000			0
20X1	A	600 000	10	600 000		200 000			800 000
			Total	1 000 000	1 800 000	900 000	1 800 000	100 000	5 600 000

Tabell 2 Förändring på kontot Ackumulerad avskrivningar enl plan

År	Maskin	Anskaffningsvärde	Nyttjandeperiod	20X1	20X2	20X3	20X4	20X5	Total
20X5	H	1 000 000	8					125 000	125 000
20X4	G	1 200 000	7				171 429	171 429	342 857
20X4	F	900 000	7				128 571	128 571	257 143
20X3	E	1 100 000	6			150 000	150 000	150 000	450 000
20X2	D	1 000 000	8		125 000	125 000	125 000	-375 000	0
20X2	C	800 000	8		100 000	100 000	50 000	70 000	320 000
20X1	B	400 000	10	40 000	40 000	-80 000	0	0	0
20X1	A	600 000	10	60 000	60 000	85 000	85 000	85 000	375 000
			Total	100 000	325 000	380 000	710 000	355 000	1 870 000

Maskin **A** skrivs först av med 60 000 ($600\,000 / 10 = 60\,000$) på sitt ursprungliga anskaffningsvärde. Förbättringen år 20X3 gör att avskrivningen ökar med 25 000 eftersom de balanserade utgifterna 200 000 (*exkl. moms*) ska fördelas på de återstående 8 åren ($200\,000 / 8 = 25\,000$). Total årlig avskrivning på maskin **A** är då 85 000 fr.o.m. 20X3.

Maskin **B** skrivs av med 40 000 ($400\,000 / 10 = 40\,000$) under två år, varefter de ackumulerade avskrivningarna (80 000) tas bort vid försäljningen år 20X3. Försäljningsbeloppet år 20X3 ger ingen kontering år 20X5!

Maskin **C** skrivs av med 100 000 de två första åren och har år 20X4 det redovisade värdet 600 000. Då sker nedskrivning med 300 000 till det redovisade värdet 300 000. Detta redovisade värde ska fördelas på de återstående 6 åren, dvs. med $300\,000 / 6 = 50\,000$ per år fr.o.m. år 20X4. Därmed har **C** i början av år 20X5 det redovisade värdet 250 000 och detta år återförs 100 000 av nedskrivningen. Det redovisade värdet blir då 350 000 och detta nya redovisade värde ska fördelas på den nu återstående 5 åren, dvs. med $70\,000$ per år fr.o.m. år 20X5 ($350\,000 / 5 = 70\,000$).

Maskin **D** skrivs av med 125 000 ($1\,000\,000 / 8 = 125\,000$) de tre första åren, varefter de ackumulerade avskrivningarna (375 000) tas bort vid försäljningen år 20X5.

Maskin **E** har restvärdet 200 000 och enbart $1\,100\,000 - 200\,000 = 900\,000$ ska fördelas på de 6 år som är nyttjandeperioden, dvs. med $150\,000$ per år ($900\,000 / 6 = 150\,000$).

Den årliga avskrivningen på **F** och **G** summerar till 300 000 ($1\,200\,000 + 900\,000 / 7 = 300\,000$).

08.24 BARBA AB *fortsättning*
blandade uppgifter

LÖSNING

(11XX) Byggnader	
<i>IB</i> 1 000 000	
<i>UB</i> 1 000 000	

(20XX) Uppskrivningsfond	
d2 20 000	980 000 <i>IB</i>
	960 000 <i>UB</i>

(78XX) Avskrivningar (byggnader)	
d1 40 000	
<i>RR</i> 40 000	

(11XX) Ack. avskrivningar (byggnader)	
	100 000 <i>IB</i>
	40 000 d1
	140 000 <i>UB</i>

(20XX) Balanserad vinst	
	20 000 d2

(78XX) Avskrivningar (maskiner)	
e 730 000	
<i>RR</i> 730 000	

(11XX) Mark	
<i>IB</i> 1 000 000	
<i>UB</i> 1 000 000	

( )	

(77XX) Nedskrivning (maskiner)	

(11XX) Ack. avskrivningar (mark)	

( )	

(77XX) Återförd nedskrivning	
	100 000 b
	100 000 <i>RR</i>

(12XX) Maskiner	
<i>IB</i> 5 500 000	1 000 000 c2
a 1 000 000	
b 100 000	
<i>UB</i> 5 600 000	

( )	

(79XX) Realisationsförlust vid försäljning	
c2 1 000 000	560 000 c1
	375 000 c3
<i>RR</i> 65 000	

(12XX) Ack. avskrivningar (maskiner)	
c3 375 000	1 515 000 <i>IB</i>
	730 000 e
	1 870 000 <i>UB</i>

( )	

( )	

(26XX) Ingående moms	
a 250 000	

( )	

(19XX) Bankgiro	
c1 700 000	1 250 000 a

(26XX) Utgående moms	
	140 000 c1

( )	

Maskinernas IB-värden ges av tabell 1 och 2. I början av 20X5, när alla anskaffningsvärden har lagts till, den sålda maskinen har tagits bort och aktuella nedskrivningar/återförda nedskrivningar har bokförts, är IB-värdet 5 500 000. Värdet ges som totalsumman för kolumnerna 20X1-20X4 i tabell 1.

På samma sätt ges de samlade avskrivningarna enligt plan på maskinerna till 1 515 000. Värdet erhålles på motsvarande sätt ur tabell 2 som visar de årliga förändringarna på kontot för ackumulerade avskrivningar. Antingen summerar man totalerna för år 20X1-20X4 eller så minskas totalvärdet för samtliga år (1 870 000) med förändringen under år 20X5 (355 000). $1\,870\,000 - 355\,000 = 1\,515\,000$.

För byggnader gäller det ursprungliga anskaffningsvärdet (500 000) plus uppskrivningen (500 000) under år 20X4. IB-värdet är därmed 1 000 000 och avskrivningar har gjorts med $4 * 0,04 * 500\,000$ på det ursprungliga anskaffningsvärdet och med $1 * 0,04 * 500\,000$ på uppskrivningsbeloppet, dvs. sammanlagt 100 000. Detta är IB-värdet på byggnadernas ackumulerade avskrivningar.

För marken gäller det ursprungliga anskaffningsvärdet 500 000 plus uppskrivningen 500 000 år 20X3. Markens redovisade IB-värde är därför 1 000 000 eftersom inga avskrivningar görs på mark.

Slutligen ska uppskrivningsfonden ha ett IB-värde. Den sammanlagd uppskrivningen har varit 1 000 000 men detta belopp minskade under 20X4 då byggnaden skrevs av på sitt uppskrivna belopp. Uppskrivningsfonden minskade då med $0,04 * 500\,000 = 20\,000$ och IB-värdet är 980 000.

Du ska inte göra några avskrivningar på marken och du ska inte kontera något på kontot för nedskrivningar!

- a Den nya maskinen **H** anskaffas för 1 000 000 plus ingående moms på 250 000.
- b Maskinen **C** skrevs ned med 300 000 men 100 000 av denna nedskrivning återförs nu. Vid nedskrivningen minskades anskaffningsvärdet, nu ökar det. Till skillnad från uppskrivningar redovisas återförda nedskrivningar över resultaträkningen.
- c Maskin **D** säljs för 560 000 plus moms 140 000 (dvs. för 700 000 inkl moms). **D** anskaffades år 20X2 för 1 000 000 (exkl. moms) och är avskriven i tre år med 125 000 per år. Det bortförda värdet från kontot för anskaffningsvärden är därmed 1 000 000 och från kontot för ackumulerade avskrivningar 375 000. Försäljningen ger en realisationsförlust på 65 000 ($560\,000 - (1\,000\,000 - 375\,000) = 65\,000$).
- d Byggnaderna ska skrivas av på uppskrivet värde, dvs. på värdet 1 000 000 och 4% ($1 / 25 \text{ år} = 0,04$) på detta belopp är 40 000. Av denna avskrivning avser 20 000 avskrivning på uppskrivet värde ($0,04 * 500\,000 = 20\,000$) och detta belopp ska minska uppskrivningsfonden. Uppskrivningsfonden löses upp i takt med att avskrivningar görs på uppskrivet belopp och beloppet förs över från uppskrivningsfonden till fritt eget kapital.
- e Årets avskrivning på maskiner är 730 000 enligt kolumnen för år 20X5 i tabell 2 (som visar förändringen på kontot Ackumulerade avskrivningar). Den totala förändringen är 355 000 men i detta ingår debetbeloppet 375 000, varför den samlade ökningen på kontot är 730 000 ($355\,000 + 375\,000 = 730\,000$).